

K e r t o m u s kaivauksesta Piikkiön Rungon Tiitusmäen kalmistossa kesäkuun 9 - 13 p:nä 1941. Liitteet: 3 karttaa ja 5 valokuvaa (levyt 13265/9). Löydökset KM 11285:1 - 152.

Kaivaessani kesällä 1937 Piikkiön Rungon Koskenhaan kalmistossa toi muuan kaivaustyömiehistä, Eero Suojanen, nähtäväksi joukon saviastianpalasia, palaneita luita ja vähäisiä pronssiesineitä (KM 10603: 1-7), jotka hän oli löytänyt kotipaikaltaan Tiitusmäestä, ja pyysi, että paikka tutkittaisiin. Sanottuna vuonna ei siihen kuitenkaan ajan puutteessa ollut tilaisuutta, ja kaivaus oli lykättävä toistaiseksi. Vasta kesämatkallani kesäkuussa 1941 se tuli suoritetuksi.

Tiitusmäki on Koskenhaan kalmistosta n. 700 metria itään tai itäkaakkoon, niinikään Rungon kylässä. Se on pieni, verrattain jyrkkärintainen ja osaksi kallioperäinen korkeata petäjää kasvava mäki uuden maantien ja Turun - Karjaan radan välillä (valokuvat levyt 13265/6, karttaliite 1). Mäen omistaa Eero Suojasen isä, muurari Suojanen, jonka rakennukset sijaitsevat mäen liepeillä. Ylhäällä mäellä oli näkyvissä kaksi selvää pyöreähköä kiviroykkiötä, sekä kivistä ja epä säännöllistä kiveystä, joka turpeen - rehevän mustikanvarvun ja sammaleen - poistamisen jälkeen osoittautui yhdenjaksoiseksi kenttäkalmistomaiseksi kiveykseksi.

Kaivausalue I.

Ensinnä valittiin kaivauksen alaiseksi tämä kenttäkalmis-

tomainen alue. Kuten kartasta N:o 2 näkyy, oli siinä suurista kivistä tehtyjä kivistä - sellaiset mm. rajoittivat kalmistoa N- ja NO-päässä (kuva l. 13267). Kivistien välissä oli pienempää kiveystä, siinäkin kiviä vain yhdessä kerroksessa ja harvalti. Kivien alla oli 3-8 cm:n vahvuinen kova musta kerros: nokea ja hiiltä ja runsaasti pieniä kivensirpaleita, mutta myös saviastianpalasia ja palaneita luita. Jokin löytöesine saatiin niinkään kivien alta, useimmat kuitenkin niiden väleistä. Maa oli kovaa ja sitkeätä kaivaa. Kartasta n:o 2 käy selville kivien korkeus ja kulttuurikerroksen vahvuus. Siihen on myöskin merkitty tärkeimpien löytöesineiden löytökohdat. Löydöt olivat viikinkikautta, etupäässä koruja. Ruudusta g 8 löydettiin kuitenkin rikkinäinen pronssinen miekantupekenkän, suolöytötyyppiä (KM 11285:109, vrt. Engelhardt, Nydam tl. IX:46), joka siis on muita ajoitettavia löytöjä huomattavasti vanhempi.

Kaivauksen jälkeen kasattiin kivet takaisin ja peitettiin turpeella.

Kaivausalue II.

(Röykkiö).

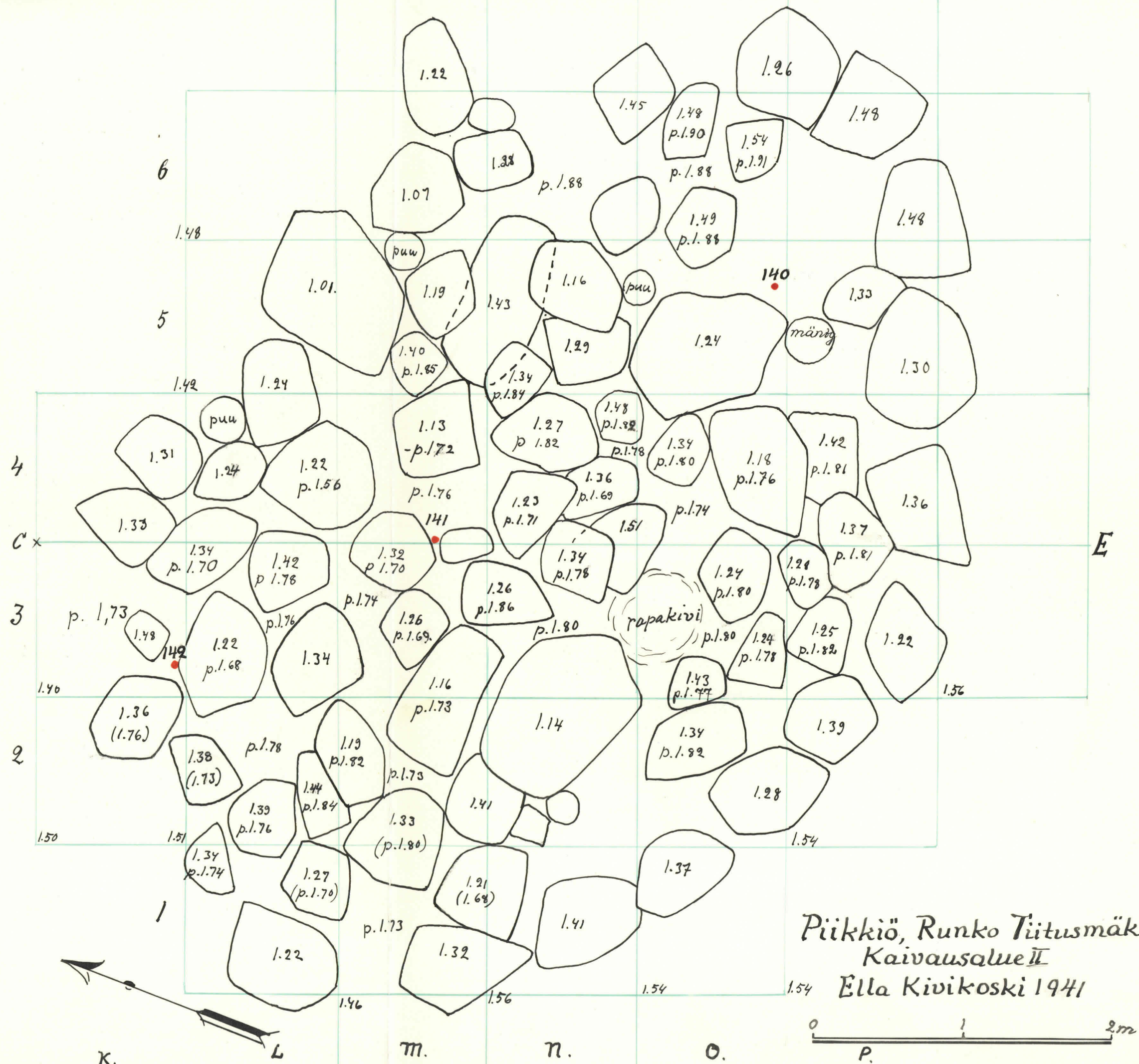
Kaivauksen alaiseksi otettiin vielä toinen yllämainituista röykkiöistä, nimittäin pohjoisempi niistä. (kuvat 13268/9). Se oli verrattain säännöllinen, pyöreähkö, suurista kivistä tehty, ja nimenomaan sen etelälaidalla oli kaunis reunakiveys (kartta n:o 3). Kivet olivat suuria, yhdessä kerroksessa, väleissä pikkukiviä ja kivensirpaleita, alla ohut nokikerros.

Rakenteeltaan röykkiö oli hyvin vanhemman rautakauden röykkiöiden kaltainen, mutta osoittautui löytöjen perusteella samanikäiseksi kuin kenttäkalmisto. Palaneita luita oli vain joitakin paloja, ja löydötkin olivat hyvin harvalukuiset: pari pitkää pronssista päätehelaa, ketjunktaja ym. Reunakiveys jätettiin koskematta, ja kaivauksen jälkeen kasattiin kivet takaisin röykkiön alueelle.

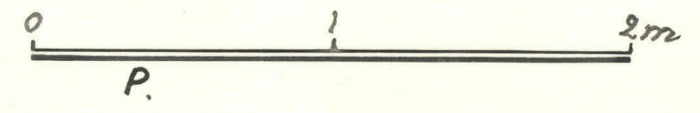
Mäen toinen, eteläisempi rökkiö, josta jo oli viety joi-
takia kiviä, jätettiin kaivamatta senjälkeen kun Suojaset oli-
vat vakuuttaneet, ettei sitä vastaisuudessa enää pengottaisi.

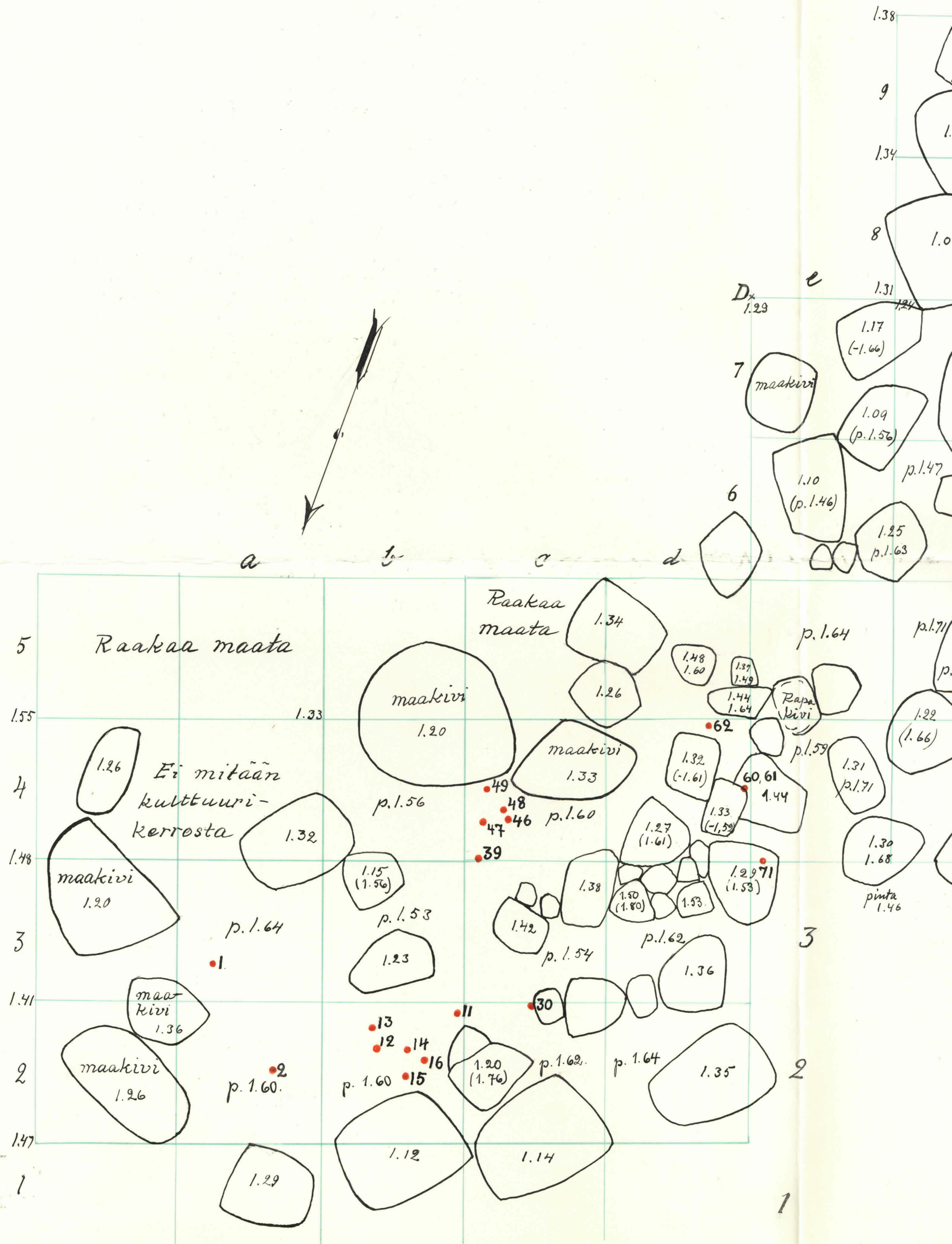
Helsingissä 30 p:nä elokuuta 1941.

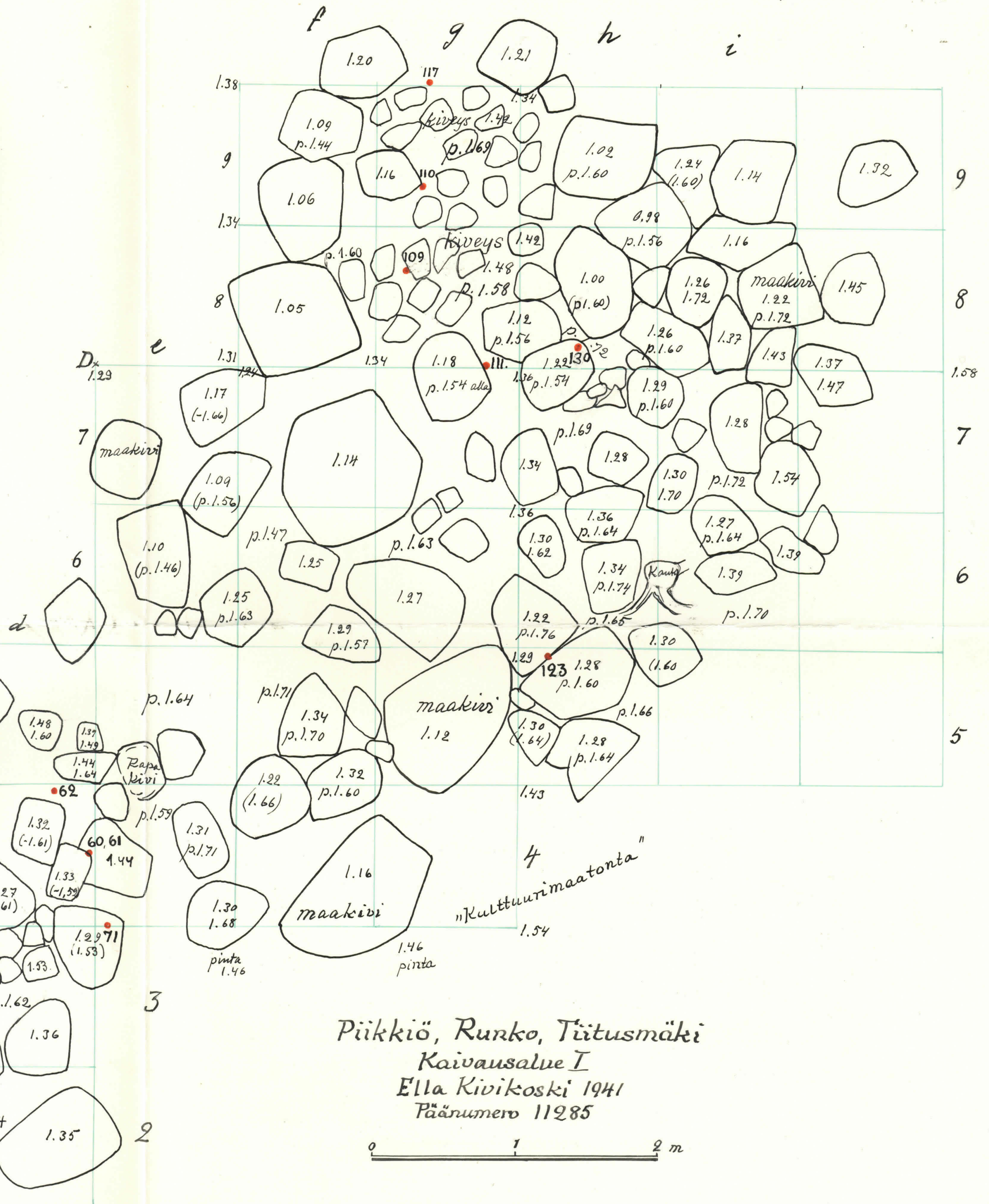
Elma Kivikoski

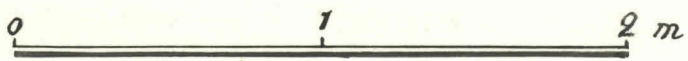
Piikkiö, Runko Tiitismäki
Kaivausalue II
Ella Kivikoski 1941

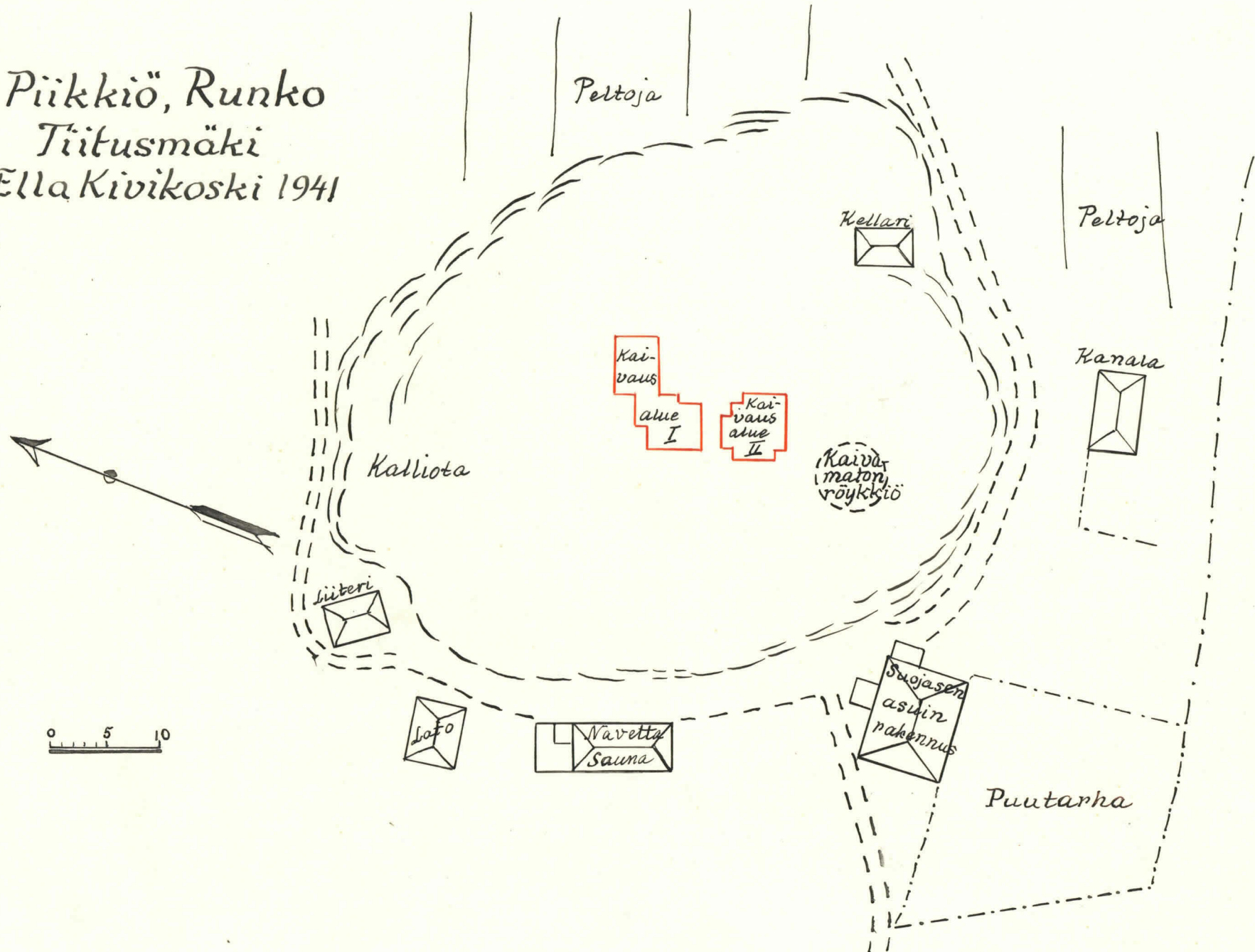

Piikkiö, Runko, Tütusmäki
 Kaivausalue I
 Ella Kivikoski 1941
 Päänumero 11285

Piikkiö, Runko
Tiitusmäki
Ella Kivikoski 1941

Piikkiö, Runko, Tiitus-
mäki.

Tiitusmäki valok. N:stä päin, mää-
ttä radan toiselta puolelta. L. 13265

Tiitusmäki valok. SO:sta päin.
L. 13266.

Ella Kivikoski 1941.

Kiveystä ruuduissa a-d: 2-4, valok.
W: stä päin, turpeen pois- L. 13267.
tamisen jälkeen

Osa kalmistoa, röykkiömäinen kai-
vausalue II W: stä päin. Kuva otettu
turpeen poistamisen jälkeen. L. 13268.

Kaivausalue II. Röykkiön reun-
kiveystä. L. 13269